

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Tomáš Náhlík**

NÁZEV PRÁCE:

Archeologie monumentálních artificiálních vodních kanálů z přelomu středověku a novověku v Čechách

TYP PRÁCE: **bakalářská**

AUTOR POSUDKU: **Mgr. et Mgr. Michal Preusz, PhD.**
vedoucí práce

TYP POSUDKU:

KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? **výborně**
2. Využití dostupných informací k tématu: **výborně**
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): **výborně**
4. Strukturování práce: **výborně**
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: **výborně**
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: **výborně**
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? **výborně**
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil? **výborně**

Návrh výsledné klasifikace: výborně

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení: Cílem bakalářské práce bylo z archeologického úhlu pohledu charakterizovat fenomén monumentálních vodních kanálů z období 2. poloviny 15. a 16. století a pomocí archeologických metod charakterizovat jednu z vybraných památek tohoto typu. Nejprve je nutné připomenout, že dosavadní poznání napříč vědními obory těchto neprávem opomenutých památek vychází zejména ze studia dochovaných písemných a kartografických pramenů, avšak kanály jako takové byly do značné míry pouze sekundární materií v pozadí studia témat jako je hornictví, rybníkářství, urbanizace apod. Navíc dosud nebyla zpracována syntetická přehledná práce k tématu.

Autor práce se tohoto úkolu zhostil a dle mého soudu zdárně a téměř vyčerpávajícím způsobem se zorientoval v dostupné historické a archeologické literatuře. Sestavil katalog jednotlivých velkých vodních kanálů, jednotným stylem je popsal a sebraná data obohatil o svá vlastní pozorování a měření. Zejména díky využití geografických informačních systémů, které mu umožnily sledovat konkrétní vazbu kanálů na lokální přírodní a socio-kulturní podmínky, se mu otevřela cesta k přibližnému stanovení míry dochování kanálů a posouzení jejich současného stavu či ohrožení. Tento přístup dovolil v závěru práce detailně komparovat sledované vlastnosti jednotlivých stok a vytvořit tak pozoruhodnou syntézu o nejvýznamnějších vodních dílech na území Čech v pozdním středověku a raném novověku, která je velkým přínosem zejména pro poznání hornických a rybníkářských oblastí, neboť vodní kanály tvořily důležité tepny vodohospodářských systémů. Výsledky práce jsou tedy inspirativní jak pro navazující archeologický výzkum, tak relevantní pro další historickovědní disciplíny.

Neméně důležitou součástí bakalářské práce je příkladová studie o zčásti zaniklé Dlouhé stoce ve Slavkovském lese, která se stala klíčovým zdrojem vody evropsky významného montánního regionu orientovaného na dobývání cínu. Autor práce využil řadu dostupných historických a kartografických pramenů, využil metody dálkového průzkumu Země a provedl vlastní terénní průzkum reliktní stoky a snažil se lokalizovat související areály, zejména těžby a upravnářských zařízení. Je nutno podotknout, že dílo, které měří téměř 30 kilometrů, se mu podařilo poměrně dobře charakterizovat v dílčích úsecích od počátku až do Horního Slavkova, což považuji za obdivuhodný výkon, který navíc obohatil o podrobné charakterizování dílčích úseků stoky a podařilo se mu definovat některé klíčové areály těžby a přidružených provozů. Přestože vodní síť je složitější, neboť od Horního Slavkova do Lokte pokračuje závěrečný úsek stoky a v blízkosti se nachází mimo jiné Puškařovská stoka, považuji práci o Dlouhé stoce za současného stavu bádání za celkově zdařilou a přínosnou, neboť se může stát výchozím bodem pro komplexní studium těžební oblasti a tím i dalších mnohem složitějších témat souvisejících s dobýváním nerostného bohatství, kolonizací, ubranismem okolní krajiny ve středověku a novověku. Důležité však je, že autor práce předvedl, že dokáže pracovat s prameny různého druhu, umí využívat metody krajinné archeologie, dokáže pracovat s mapovými podklady a daty leteckého laserového skenování, dokáže umě využít geografický informační systém, dokáže nasbíraná data přesně dokumentovat, a to i vlastním snímkováním z dronu. Daří se mu příjemným projevem celkově popsat a interpretovat stav unikátní archeologické památky. Dle mého soudu je na závěr možné konstatovat, že jde o studii zdaleka přesahující nároky na bakalářskou práci, neboť

Katedra archeologie, Fakulta filozofická, Západočeská univerzita v Plzni

autor nejen že prokázal schopnost vypracovat archeologickou vědeckou studii, ale podařilo se mu otevřít i další směry bádání.

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné): Považujete zvolené téma vodních kanálů svou bakalářskou prací za uzavřené, či by bylo možné prohloubit studium vodních kanálů v ČR? Jaké směry bádání by jste zvolil, jaké metody by jste doplnil a které vodní kanály považujete za archeologicky nejzajímavější a proč?

DATUM: 12.5.2023

PODPIS: